

МИСКИН ИЖОДИДА ИНСОНИЙ ФАЗИЛАТЛАР ТАРАННУМИ

Содиқова Дилором Турсуновна

*БухДУ филология факультети Ўзбек тили ва адабиёти кафедраси
ўқитувчиси, ф.ф.ф.д (PhD).*

Электрон почта: sodiqovadilorom1@gmail.com.

ORSID: 0009-0000-9567-2528

Аннотация: мақолада бухоролик шоира Муслиҳабегим Мискин ижодида тараннум этилган инсоний фазилатлар талқини, шоиранинг бадиий маҳорати хусусида фикр юритилади.

Калит сўзлар: *ислом дини, шеърят, шахс, жамият, таҳлил назм, тоат, ибодат, саховат, рубоий, зуллисонайн, зоҳир, ботин.*

Шоира Муслиҳабегим Мискин ҳаёти ва ижодини мавжуд манбалар асосида ўрганиб, таҳлил қиларканмиз, унинг ҳам шахс, ҳам ижодкор сифатида ҳали ёритилмаган, кенг жамоатчиликка ошкор бўлмаган жиҳатлари мавжудлигига амин бўламиз. Мискиннинг ўсмирлик давридан бошлаб диний таълим олганлиги ҳақидаги маълумотлар унинг шеъриятида ўз аксини топганлиги бунинг исботидир. У ўз шеърларида инсонларни сабр-тоқатли бўлишга, тоат-ибодат қилиб, гуноҳлардан покланишга чорлайди.

Ислом дини инсонларни ҳамиша эзгуликка чорлаган, яхшиликка даъват этган. Исломнинг мазмун-моҳиятини теран англаш, унга амал қилибгина қолмасдан, ўзгаларни ҳам ҳидоят сари чорлаш давр талаби эканлигини англаган ижодкорлар қалбан ва фикран ўз асарларини мазкур жиҳатлар билан боғлашга интилишган. Зуллисонайн шоира Муслиҳабегим Мискиннинг ғазалларининг аксариятида юксак инсоний фазилатлар улуғланган. Шоиранинг “Бадаргоҳи худованди жаҳон доим ту тоат кун...” мисралари билан бошланадиган ғазали фикримиз далилидир:

Ба даргоҳи худованди жаҳон доим ту тоат кун,

Зижону дил ба даргоҳаш ибодат кун, ибодат кун[1;143].

Яъни, шоира кишиларни Оллоҳ йўлида тоат-ибодат қилишга чақиради, зеро, Тангри бутун борлиқнинг эгаси эканлигига урғу беради.

Ғазалнинг кейинги мисраларида еса шоира инсонларни мудом Оллоҳни зикр этишга, уни ёд қилишга, қолаверса, ҳар бир киши саховатли бўлиши лозимлигига урғу берилади:

Бекун ту гўри худ равшан зи нури зикри Ҳақ ин дам,

Дар ин дунё бароҳи Ҳақ саховат кун, саховат кун[1;143].

Мудом ибодатда бўлган инсон ҳар томонлама саховатли бўлади, имконияти доирасида моддий ва маънавий хайрияни амалга оширишга тайёр бўлади.

Бегў ту зикри у аз жону дил дар ин дунё,

Ба зикри он худовандат ҳаловат кун, ҳаловат кун[1;143].

Муслиҳабегим Мискин юқоридаги мисраларда энди Оллоҳ зикри йўлида ҳаловат топишга даъват қилади. Ғазал моҳиятидан келиб чиқсак, шоира ўз назмиётида “ҳаловат”-осойишталик, хотиржамликни қадрлаш, урушдан, низодан тийилишни намоён этаётганлигини илғаб олиш мураккаб эмас.

Бегў ту зикри уро ҳар саҳар чун маст шав ҳар дам,

Ба жустижўйи зикри у таҳорат кун, таҳорат кун[1;143].

Келтирилган иқтибосда эрта тонгданоқ ибодат қилмоқ учун чоғланиш, айна шу амални бажаришни одат тусига киритиш учун барчасини таҳоратдан, кўнгил ва тан поклиги билан амалга ошириш лозимлигини инсонларга тушунтиришга ҳаракат қилади.

Буюк мутафаккир Алишер Навоийнинг “Арбаин”асарида ҳам покликка бағишланган қитъалар мавжуд бўлиб, уларда айнан биз назарда тутган жиҳатлар тилга олинади:

Гар ҳамиша таҳоратинг бўлса,

Ариғай фоқа чирки улсувдин.

Тохир ўл, истасангфузунрўзий,

Ҳосил улким, итурди бу сўздин[2;9].

Мискин инсонларни ибодатга, саховатга, озодаликка чорларкан, инсонларга шайтоннинг йўлига кириб, Ҳақ йўлига хиёнат қилмасликларини қайта-қайта уқтиради:

Марав дар раҳи шайтони бекун ту кори Раҳмони,

Давомат дар роҳи шайтон кун, хиёнат кун[1;143].

Муслиҳабегим Мискиннинг тасавуридаги баркамол инсоннинг ибтидоси ҳам ибодат билан эканлигини ғазалнинг охириги икки мисрасидан англаб олиш қийин эмас:

Аё Мискин, бадаргоҳи худо доим ба тоат кўш,

Зи жону дил ба даргоҳаш ибодат кун, ибодат кун[1;143].

Кишининг зоҳиран ва ботинан поклиги Ислом динининг гултожидир. Маълумки, пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом “дин-покликдир” дейдилар. Шунинг учун ҳам Оллоҳ таоло ўз бандаларига жисмоний ва маънавий тозалликни, кийим кийишдаги озодаликни, озикланишдаги покизаликни амр этади. Ислом динида жўмард, оқил ва комил инсонлар қадрланади.

АДАБИЁТЛАР:

1. Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги кўлёмалар фонди. Инв.1962.-273 б.
2. А.Навоий.Арбаин.-Тошкент:“Мерос”,1991.

3. Садикова D. Muslihabegim Miskin Appeals to Historical Person-Hazrat Agoyi Buzurg //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.
4. Садикова Д. Muslihabegim Miskin–XIX asr Buxoro adabiy muhitining iste’dodli zullisonayn shoirasi //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.
5. Eshonqulov H. Alisher Navoiy oshiqona g‘azallarining badiiy qurilishiga oid o‘ziga xosliklar //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 3. – №. 3.
6. Садикова Д. Muslihabegim Miskin–XIX asr Buxoro adabiy muhitining iste’dodli zullisonayn shoirasi //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.
7. Tursunovna S. D., Pirimovich E. H. MUSLIHABEGIM MISKIN-ALISHER NAVOI'S FOLLOWER.
8. Eshonqulov H., Sodiqova D. Muslihabegim Miskin–XIX asr Buxoro adabiy muhitining iste’dodli zullisonayn shoirasi //Oltin bitiglar–Golden Scripts. – 2021. – Т. 3. – №. 3.
9. Садикова D. Muslihabegim Miskin Appeals to Historical Person-Hazrat Agoyi Buzurg //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №.
10. Tursunovna S. D. Muslihabegim Miskin Appeals to Historical Person-Hazrat Agoyi Buzurg //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – Т. 14.
11. Sodikova D. T. GLIMPSES TO FEMININE LITERATURE DURING THE DYNASTY OF BUKHARA EMIRATE: ALL ABOUT A POETESS MUSLIKHABEGIM MISKIN AND HER LITERARY HERITAGE //АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ТЮРКОЛОГИИ: РОССИЯ И ТЮРКО-МУСУЛЬМАНСКИЙ МИР. – 2021. – С. 174-176.
12. Sodikova T. D. Depiction of Romantic Love in Muslihabegim Miskin’s Poetry //Middle European Scientific Bulletin. – 2021. – Т. 8.
13. Содикова Д. Т. ПРОБЛЕСКИ ЖЕНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ ВО ВРЕМЕНА ДИНАСТИИ БУХАРСКОГО ЭМИРАТА: ВСЕ О ПОЭТЕССЕ МУСЛИХАБЕГИМ МИСКИН И ЕЕ ЛИТЕРАТУРНОМ НАСЛЕДИИ //ББК 81.632 А43. – С. 174.
14. Eshankulov H., Sadikova D. Muslihabegim Miskin is a talented bilingual poetes during the literary period of the XIXth century in Bukhara //GOLDEN SCRIPTS OLTIN BITIGLAR. – С. 41.
15. Садикова D. MUSLIHABEGIM MISKIN-ALISHER NAVOI'S FOLLOWER //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.
16. Sodikova D. MUSLIHABEGIM MISKIN IS A ZULLISONAYN (WHO WROTE HER WORKS IN TWO LANGUAGES) POETESS //Журнал академических исследований нового Узбекистана. – 2024. – Т. 1. – №. 3. – С. 81-86.

17. Садикова Д. Muslihabegim Miskin–XIX asr Buxoro adabiy muhitining iste'dodli zullisonayn shoirasi //Центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.
18. Садикова D. The Expression of Muslikha begim Miskin's Autobiography in Her Own Literary Collections //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2023. – Т. 38. – №. 38.
19. Sodikova D. MUSLIHABEGIM MISKIN IS A ZULLISONAYN (WHO WROTE HER WORKS IN TWO LANGUAGES) POETESS //Журнал академических исследований нового Узбекистана. – 2024. – Т. 1. – №. 3. – С. 81-86.
20. Садикова D. The Expression of Muslikha begim Miskin's Autobiography in Her Own Literary Collections //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2023. – Т. 38. – №. 38.
21. Eshankulov H., Sadikova D. Muslihabegim Miskin is a talented bilingual poetes during the literary period of the XIXth century in Bukhara //GOLDEN SCRIPTS OLTIN BITIGLAR. – С. 41.
22. Tursunovna S. D. BUXOROLIK ZULLISONAYN SHOIRA //THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY. – 2024. – Т. 2. – №. 20. – С. 170-176.
23. Sodiqova D. Muslihabegim ijodida hadislarga murojaat //CONFERENCE ON THE ROLE AND IMPORTANCE OF SCIENCE IN THE MODERN WORLD. – 2024. – Т. 1. – №. 4. – С. 240-249.
24. Sayliyeva Z. EY SABO, SHARH AYLA AVVAL DILSITONIMDIN XABAR //Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления. – 2024. – Т. 1. – №. 3. – С. 200-205.
25. Sayliyeva Z. R., Murodova M. R. Q. LITERACY OF PRAISE IN THE VERSES OF ALISHER NAVOI //Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS). – 2022. – Т. 2. – №. 5. – С. 372-380.
26. Rakhmiddinovna S. Z., Mahliyo B. FALAK NILUFARLARIDIN CHASHMAYI MEHR GAR O'LDI PAYDO //E Conference Zone. – 2022. – С. 93-96.
27. Rakhmiddinovna S. Z. The Study of the Problems of Sufizm and Art in Navoi Studies //Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture. – 2023. – Т. 4. – №. 5. – С. 258-262.
28. Rahmiddinovna S. Z. et al. OMINA SHENLIKO 'G 'LINING" VIJDON AZOBI" ASARIGA TAQRIZ //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2023. – Т. 33. – №. 2. – С. 90-93.
29. Rakhmiddinovna S. Z. EY, SAFHAYI RUXSORING AZAL XATIDIN INSHO //SCIENTIFIC REPORTS OF BUKHARA STATE UNIVERSITY. – С. 112.
30. Raxmiddinovna S. Z., Bahromjonovna H. Z. USMON AZIM–ROST TUYG'ULAR KUYCHISI //TADQIQOTLAR. UZ. – 2023. – Т. 26. – №. 1. – С. 3-6.
31. Rakhmiddinovna S. Z., Qizi M. M. R. Prophet of the peace and blessings of allah be upon him (o prophet of the prophet hood...) //ACADEMICIA: An International

Multidisciplinary Research Journal. – 2022. – T. 12. – №. 5. – C. 31-36.

32. Rakhmiddinova S. Z., Manzura K. MUHAMMAD RAHIMKHAN FERUZ AND HIS DESCENDANTS //Proceedings of International Conference on Modern Science and Scientific Studies. – 2022. – T. 1. – №. 2. – C. 142-146.

33. Rakhmiddinova S. Z. About the Artistic Skills of Alisher Navoi //Best Journal of Innovation in Science, Research and Development. – 2024. – T. 3. – №. 3. – C. 838-846.

34. Dilbar K., Rakhmiddinova S. Z. PROMOTER OF MUSLIM CLASSICAL LITERATURE" FORTY HADITH" //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – T. 2. – №. 9.

35. Rakhmiddinova S. Z. ANBAR OTIN-DEMOKRATIK SHOIRA ("QAROLAR FALSAFASI" RISOLASI MISOLIDA) //SCIENCE AND INNOVATION IDEAS IN MODERN EDUCATION. – 2023. – T. 1. – №. 7.

36. Kholikova N., Rakhmiddinova S. Z. THE GLOSS OF COLORS IN THE POETRY OF ABDULLA ORIPOV //International journal of advanced research in education, technology and management. – 2023. – T. 2. – №. 9.

37. Rakhmiddinova S. Z. CHU JILVA AYLADI UL HUSN ISTABON OSHIQ //SCIENTIFIC REPORTS OF BUKHARA STATE UNIVERSITY. – C. 132.

38. Rakhmiddinova S. Z. About the Artistic Skills of Alisher Navoi //Best Journal of Innovation in Science, Research and Development. – 2024. – T. 3. – №. 3. – C. 838-846.

39. Rakhmiddinova S. Z., Qizi M. M. R. Prophet of the peace and blessings of allah be upon him (o prophet of the prophet hood...) //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2022. – T. 12. – №. 5. – C. 31-36.

40. Rakhmiddinova S. Z. The Study of the Problems of Sufizm and Art in Navoi Studies //Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture. – 2023. – T. 4. – №. 5. – C. 258-262.

41. Rakhmiddinova S. Z. EY, SAFHAYI RUXSORING AZAL XATIDIN INSHO //SCIENTIFIC REPORTS OF BUKHARA STATE UNIVERSITY. – C. 112.

42. Sayliyeva Z. EY SABO, SHARH AYLA AVVAL DILSITONIMDIN XABAR //Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления. – 2024. – T. 1. – №. 3. – C. 200-205.

43. Sayliyeva Z. R., Murodova M. R. Q. LITERACY OF PRAISE IN THE VERSES OF ALISHER NAVOI //Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS). – 2022. – T. 2. – №. 5. – C. 372-380.

44. Rakhmiddinova S. Z., Bahromjonova H. Z. USMON AZIM–ROST TUYG‘ULAR KUYCHISI //TADQIQOTLAR. UZ. – 2023. – T. 26. – №. 1. – C. 3-6.

45. Rakhmiddinova S. Z. et al. OMINA SHENLIKO ‘G ‘LINING" VIJDON AZOBI" ASARIGA TAQRIZ //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2023. – T. 33. – №. 2. – C. 90-93.

46. Rakhmiddinova S. Z. CHU JILVA AYLADI UL HUSN ISTABON OSHIQ

//SCIENTIFIC REPORTS OF BUKHARA STATE UNIVERSITY. – С. 132.

47. Rahmiddinova S. Z. ANBAR OTIN-DEMOKRATIK SHOIRA ("QAROLAR FALSAFASI" RISOLASI MISOLIDA) //SCIENCE AND INNOVATION IDEAS IN MODERN EDUCATION. – 2023. – Т. 1. – №. 7.

48. Сайлиева З. Р. ОСОБЕННОСТИ ТВОРЧЕСТВА АЛИШЕРА НАВОИ //Сохранение и развитие языков и культур коренных народов Сибири. – 2022. – С. 251-254.

49. Бекова Н. Ж., Сайлиева З. Р. " Девони Фони": издания и исследования //Филология и лингвистика в современном обществе. – 2014. – С. 20-22.

50. Бекова Н. Ж., Жалилова Л. Ж., Сайлиева З. Р. On a separate literary sources of the poetry collection" Sittai Zaruriya" by Alisher Navoi //Современная филология. – 2014. – С. 45-47.

51. Ahmadovich H. S., Muminovna M. M. About Nisoriy Bobur And Humoyun //NVEO-NATURAL VOLATILES & ESSENTIAL OILS Journal| NVEO. – 2021. – С. 4753-4767.

52. Muhammadova M. HUMOYUN MIRZO NISORIY TALQINIDA: Mahbuba Muhammadova Termiz davlat universitetining mustaqil izlanuvchisi //Научно-практическая конференция. – 2021.

53. Mahbuba, Muhammadova. "Nisoriyning" Muzakkiri ahbob" tazkirasida ayrim janr va badiiy san'atlar xususiyati." *Karabük-2020*.

54. Mo'minova M. M. SECTION: HISTORY SCIENCE //POLISH SCIENCE JOURNAL. – 2019. – С. 29.

55. Mo'minova M. M. NISORIY DO 'ST MUHAMMAD SULTON VA UNING IJODKOR SIFATIDAGI QIRRALARI HAQIDA //INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM. – 2023. – Т. 3. – №. 29. – С. 348-350.

56. Makhbuba M. Muzakkiri Ahbob" Fable By Nisari And Its Role In Literature Studies //European Journal of Business and Social Sciences. – 2019. – Т. 7. – №. 10. – С. 111-116.

57. Sanobar A., Mahbuba M. O'LMAS UMARBEKOVNING"ODAM BO'LISH QIYIN"ASARINING BADIY TAHLILI //ZAMONAVIY TA'LIMDA FAN VA INNOVATSION TADQIQOTLAR JURNALI. – 2024. – Т. 2. – №. 1. – С. 74-80.

58. Mo'minova M. M., VA N. D. O. S. T. M. S., HAQIDA U. I. S. Q. INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM.–2023 //T. – Т. 3. – С. 348-350.

59. Muxammadova M. The Image of Navoi in the" Muzakkiri Ahbob" Tazgire //Best Journal of Innovation in Science, Research and Development. – 2024. – Т. 3. – №. 4. – С. 137-143.

60. Latipov H. R. ALISHER NAVOI ON LOVE, ENLIGHTENMENT AND AWARENESS //Theoretical & Applied Science. – 2020. – №. 6. – С. 551-556.

61. Ramazonovich L. H. Souls striving to god or from the world of wise people //Journal of Social Sciences and Humanities Research. – 2018. – Т. 6. – №. 04. – С. 14-18.

62. Ramazonovich L. H. Symbolism, Allusion and Essence in the Work of Turkigoi Songs //International Journal of Formal Education. – 2024. – Т. 3. – №. 4. – С. 20-28.
63. Baxtiyorovna, N. N. ., & Latipov, H. R. . (2024). Expression of Common Ideas and Images in the Creations of Navoy and Pushkin. *International Journal of Formal Education*, 3(4), 46–53. Retrieved from <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/2479>
64. Ramazonovich, L. H. . (2024). Symbolism, Allusion and Essence in the Work of Turkigoi Songs. *International Journal of Formal Education*, 3(4), 20–28. Retrieved from <http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/2474>
65. Toraeva U. R. Definition and research methods of Uzbek modern literature //Current research journal of philological sciences. – 2021. – Т. 2. – №. 10. – С. 104-107.
66. Turaeva U. R. Determination of characteristics of uzbek jadid schools and literature //наука и инновации в ххi веке: актуальные вопросы, открытия и достижения. – 2021. – С. 154-156.
67. Rakhmatovna T. U. UDC: 82.09. 575.1 Literary critic begali kasimov is a researcher of modern literature //scientific reports of bukhara state university. – С. 114.
68. Rakhmatovna T. U. Research of heritage of representatives of uzbek literature of the period of national renaissance //principal issues of scientific research and modern education. – 2022. – Т. 1. – №. 7.
69. Torayeva U. The Tatar press and Turkestan Jadidism In The researches of Begali Kasimov //Центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №.
70. Torayeva U. O'zbek jadid adabiyoti va jahon ijtimoiy-adabiy harakatchiligi masalasining tadqiq etilishi //Центральноазиатский журнал междисциплинарных исследований и исследований в области управления. – 2024. – Т. 1. – №. 3. – С. 206-211.
71. Рахматовна Т. У. Study of Begali Kasimov's Activity in Literary Studies and Scientific Biography of the Scientist //Best Journal of Innovation in Science, Research and Development. – 2024. – Т. 3. – №. 3. – С. 869-875
72. То'rayева У. Self-education in Navoi's work //conference on the role and importance of science in the modern world. – 2024. – т. 1. – №. 4. – с. 213-221
73. То'rayева У. Self-education in Navoi's work //conference on the role and importance of science in the modern world. – 2024. – т. 1. – №. 4. – с. 213-221
74. Садикова D. Muslihabegim Miskin Appeals to Historical Person-Hazrat Agoyi Buzurg //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.
75. Садикова Д. Muslihabegim Miskin–XIX asr Buxoro adabiy muhitining iste'dodli zullisonayn shoirasi //ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.

76. Muxammadova M. HASANXOJA NISORIY IJODIDA NAVOIYGA MUNOSABAT //THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY. – 2024. – Т. 2. – №. 20. – С. 178-184
77. Латипов , X. (2024). А.ЯССАВИЙ ҲИКМАТЛАРИДА ТАСАВВУФ ТАЛҚИНИ. CONFERENCE ON THE ROLE AND IMPORTANCE OF SCIENCE IN THE MODERN WORLD, 1(4), 192–202. Retrieved from <https://universalconference.us/universalconference/index.php/crismw/article/view/1402>
78. Рамазонович Л. X. SHARQ ADABIYOTIDA IRFON IFODASI //THE THEORY OF RECENT SCIENTIFIC RESEARCH IN THE FIELD OF PEDAGOGY. – 2024. – Т. 2. – №. 20. – С. 242-250.
79. Istamovna, A. N. (2021, December). Leksik birliklarning milliy o‘zlik ruhini ifodalashdagi roli (Erkin Vohidov dostonlari asosida). In *Conferences*.
80. Yarashovna, S. G., Istamovna, A. N., & Zayniddinovna, B. G. (2023). Methods of Using Metaphorical, Pleonastic and Paremie Units in Uzbek Linguistics. *Res Militaris*, 13(2), 5560-5572.
81. Istamovna, A. N. (2022). The power of creative expression-On the example of Erkin Vakhidovs epics. *Zien Journal of Social Sciences and Humanities*, 8, 104-112.
82. Istamovna, A. N. (2023). Eternal Life of Heroes of Uzbek and English Epics.
83. Adizova, N. (2024). Methods of Using Metaphorical, Pleonastic and Paremie Units in Uzbek Linguistics. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 45(45).
84. Adizova, N. (2024). BADIY MATNDA SO ‘ZLAR JILOSI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 45(45).
85. Istamovna, A. N. (2023). Eternal Life of Heroes of Uzbek and English Epics.
86. Istamovna, A. N. (2023). METHODOLOGICAL POSSIBILITY OF INTERTEXTUALITY IN ARTISTIC TEXT. INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM, 3(31), 182-191.
87. Istamovna, A. N. (2022). OCCASIONAL DERIVATIVES IN CREATIVE EPICS. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(5), 146-152.
88. DOSTONLARINING, N. I. A. E. V. (2022). FONETIK-FONOLOGIK XUSUSIYATLARI. *Academic research in educational sciences*, 1.
89. VOHIDOV-INSON, A. N. I. E., & KUYCHISI, K. M. ORIENSS. 2021.№ 3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/erkin-vohidov-inson-kechmishlarining-mohir-kuychisi> (дата обращения: 27.04.2022).
90. Istamovna, A. N. (2024). SAYOHAT TURIZMIGA OID MATNLARDA MILLIY-MADANIY BIRLIKLARNING LEKSIK-PRAGMATIK XUSUSIYATLARI. «CONTEMPORARY TECHNOLOGIES OF COMPUTATIONAL LINGUISTICS», 2(22.04), 479-484.

